

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA – KSIĄŻNICA KOPERNIKAŃSKA W TORUNIU

Poczta w Toruniu

Opracowanie
Grzegorz Barecki
Dział Informacyjno-Bibliograficzny

Toruń ma bardzo długie i ciekawe tradycje pocztowe.

Sięgają one średniowiecza, kiedy to kancelaria miejska zajmowała się przychodzącą do miasta i wysyłaną stąd korespondencją.

W XV w. między miastami hanzeatyckimi kursowali stali posłańcy miejscy, którzy przenosili albo przewozili korespondencję urzędową, kupiecką i prywatną.

Pocztówka z 1897 roku

Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu

Foto: Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa

<https://kpbc.umk.pl/dlibra/publication/8832>

Miasto było również zobowiązane do dostarczania podwody gońcom królewskim.

Organizację poczty podwodowej określił Sejm z 1576 roku, który został zwołany przez Stefana Batorego do Torunia.

Efektem pracy posłów był „Uniwersał o podwodach”, który ukazał się drukiem w 1578 r. nakładem „latającej drukarni” Walentego Łapki.

Pocztówka z 1906 roku

Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu

Foto: Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa

<https://kpbc.umk.pl/dlibra/publication/8831>

W 1604 roku Rada Miasta Gdańska w porozumieniu z Toruniem, Poznaniem i Wrocławiem uregulowała funkcjonowanie (istniejącej już zresztą od 1573 roku) służby posłańczej między tymi miastami.

Ordynacja pocztowa nosiła tytuł: „Dantzker Boten-Ordnung auffgerichtet zwischen Thorn, Posen und Breslau, wie damit gehaltenwerden soll 18 Artikel”.

Pocztówka z 1910 roku

Sygnatura: Teki 15 nr 43/69

Wojewódzka Biblioteka Publiczna – Książnica Kopernikańska w Toruniu

Foto: Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa

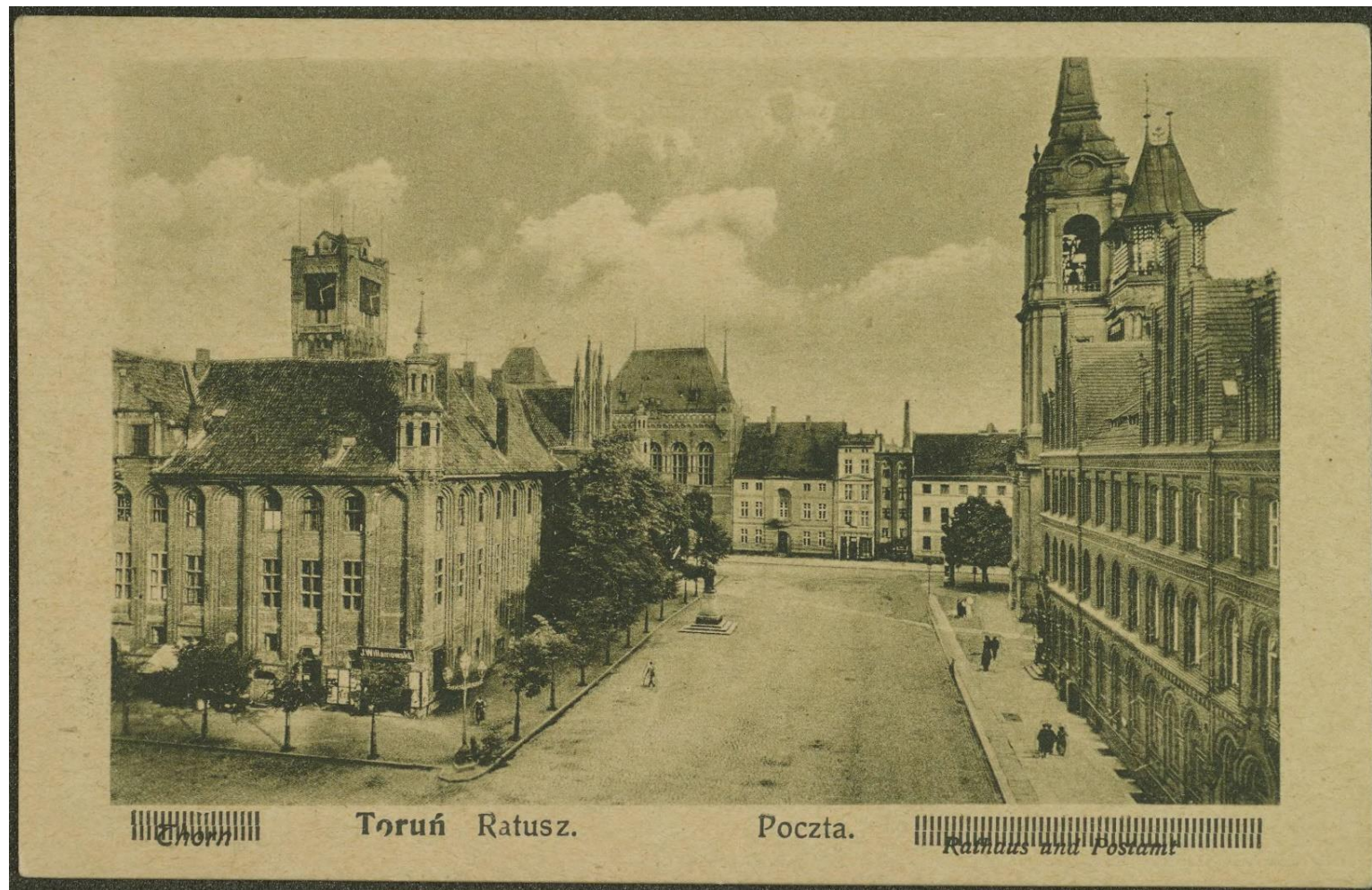
<https://kpbc.umk.pl/dlibra/publication/33192>

Poczta miejska została w 1654 roku zastąpiona przez powszechną „Pocztę Polską”.

Posthalternia – stała stacja pocztowa – została urządzona przy obecnej ul. Rabiańskiej 3.

Pierwszym królewskim pocztmistrzem został Salomon Heintze.

Najsłynniejszy toruński postmagister Jakub Kazimierz Rubinkowski, wyróżnił się tworząc przy stacji pocztowej swoistą agencję informacyjną i stając się redaktorem gazet pisanych, które kolportował do wielu czołowych osobistości Rzeczypospolitej.

Pocztówka z 1914 roku

Sygnatura: Teka 15 nr 43/71

Wojewódzka Biblioteka Publiczna – Książnica Kopernikańska w Toruniu

Foto: Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa

<https://kpbc.umk.pl/dlibra/publication/33195/>

W 1818 roku pocztę przeniesiono na Rynek Staromiejski.

Swój obecny neogotycki kształt otrzymała ona po przebudowie w latach 1881-1882 według projektu Johanna Otzena – profesora Wyższej Szkoły Technicznej w Berlinie.

W końcu w 1892 roku budynek Postamtu powiększono od południa o nowe skrzydło z wieżą.

Polecana literatura

Krzysztof Malinowski
Dawne poczty Torunia
s. 76-84
Materiały do Dziejów kultury i Sztuki Bydgoszczy i Regionu
zeszyt 9 – Bydgoszcz 2004
Sygnatura SIRr XXXIIIb/128z9

Joanna Kucharzewska
Budynek Poczty Głównej w Toruniu jako przykład architektury historyzmu
s. 79-112
Acta Universitatis Nicolai Copernici Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo – Tom 33 : 2002
Sygnatura MAG 04624-355

Lech Popielewski
Powstanie poczty w Toruniu
Toruń 1983
Sygnatura SIRr XXI / 15

Poczta i filatelistyka w Toruniu
Toruń 1994
Sygnatura SIRr XXXVf/6